

OBSAH

1 Úvod	9
2 Účetnictví – hlavní zdroj informací pro všechny skupiny uživatelů	12
2.1 Účetní výkazy jsou zrcadlem účetních jednotek	12
2.2 Metodické zásady vedení účetnictví – nástroj zrcadlení	13
3 Věrný a poctivý obraz účetnictví a jeho zkreslení	19
3.1 Aspekty metod oceňování v účetnictví	20
3.1.1 Vliv metody odpisování na vykazování věrného a poctivého obrazu podniku.....	21
3.1.2 Vliv metod oceňování zásob na vykazování podniku.....	23
3.2 Omezení vypovídací schopnosti finančních výkazů	24
3.2.1 Rozvaha.....	24
3.2.2 Výkaz zisků a ztrát.....	25
3.2.3 Výkaz o peněžních tocích – cash flow	25
4 Kreativní účetnictví – kreativita versus podvod	27
4.1 Vymezení kreativního účetnictví.....	27
4.2 Praktiky a techniky kreativního účetnictví.....	29
4.2.1 Řízení zisků – „earnings management“	30
4.2.2 Agresivní účetnictví	31
4.2.3 Techniky „vyhlazování“ účetnictví – „income smoothing“	31
4.2.4 Techniky prohloubení ztráty – „big bath“	31
4.2.5 Techniky „window dressing“	32
4.2.6 Techniky mimobilančního financování	32
4.3 Stupně manipulace účetního výkaznictví	33
5 Důvody využití kreativního účetnictví a podvodů.....	37
5.1 Informační asymetrie mezi vlastníky a řízením společnosti (corporate governance).....	37
5.2 Rozdílné motivace a cíle vlastníků, manažerů a dalších spolutvůrců	38
5.3 Pohled na manipulaci s účetními výkazy – hra čísel a co je za čísla	41

6	Etika v kreativním účetnictví	44
6.1	Názory autorů na etiku kreativního účetnictví	44
6.2	Celosvětové účetní skandály	48
7	Účetní podvody	56
7.1	Vnitřní podvodná jednání	57
7.2	Vnější podvodná jednání	57
7.3	Podvodná jednání v kontextu trestního zákoníku – praktické aspekty	58
7.4	Podvodná jednání v kontextu legalizace výnosů z trestné činnosti („money laundering“) a financování terorismu	60
7.5	Trojúhelník podvodu	66
7.5.1	Rizikové faktory vyplývající z nesprávností způsobených zpronevěrou majetku	67
7.5.2	Rizikové faktory podvodného účetního výkaznictví	70
7.6	Odpovědnost vedení a osob pověřených řízením za účetní podvod	72
7.7	Posuzování rizikových faktorů zkreslení účetních výkazů	73
7.7.1	Hlediska zkreslení účetních výkazů	75
7.8	Vliv kreativního účetnictví a účetních podvodů na hodnocení finančního zdraví – případová studie manipulace účetních výkazů	76
8	Riziko účetního podvodu – identifikace a vyhodnocení z pohledu externího auditora	84
8.1	Profesní skepticismus auditora	84
8.2	Postupy auditora při odhalování rizik účetního podvodu	85
8.2.1	Reakce auditora na zjištěné riziko významné nesprávnosti vyplývající z podvodného účetního výkaznictví	86
8.2.2	Reakce auditora na zjištěné riziko významné nesprávnosti vyplývající ze zpronevěry	89
9	Možnosti detekce a vyhodnocení rizika manipulace účetních výkazů – účetních chyb a podvodů	93
9.1	Model CFEBT – hypotéza vztahu mezi vývojem výsledku hospodaření a změny peněžního toku	93
9.2	Beneishovo M-skóre – motivace k manipulaci s účetními výkazy	96
9.3	Jonesův model nediskretní akruálnosti – rozkolísanost akruálů	97
9.4	Altmanovo Z-skóre – bankrotní model	98

10 Testování kvality účetních výkazů – případové studie detekce rizika účetních chyb a podvodů	99
10.1 Případová studie detekce rizika manipulace účetních výkazů pro pět účetních období pro variantu maximalizace a minimalizace	99
10.1.1 Zobrazení účetních transakcí pro variantu A (window dressing, podvodné výkaznictví)	99
10.1.2 Zobrazení v účetnictví pro variantu C (maximalizace věrného a poctivého obrazu účetnictví).....	104
10.1.3 Komparace výsledků CFEBT a Beneishova modelu	107
10.1.4 Jonesův model nediskreční akruálnosti	112
10.1.5 Altmanův model Z-skóre	113
10.2 Případová studie: Analýza a vyhodnocení rizika účetních výkazů modelem CFEBT při vstupu do likvidace v podmínkách českých účetních předpisů a IFRS	115
10.2.1 CFEBT M-skóre.....	116
10.2.2 Modifikované CFEBT M-skóre	117
10.3 Případová studie: Analýza a vyhodnocení rizika účetních výkazů CFEBT modelem jako součást interního kontrolního systému účetní jednotky – zisková účetní jednotka v podmínkách CAS a IFRS	119
10.3.1 CFEBT M-skóre	120
10.3.2 Modifikované CFEBT M-skóre	121
10.3.3 Beneishův model M-skóre, rizikové identifikátory	122
10.3.4 Jonesův model nediskreční akruálnosti	123
10.4 Případová studie: Vyhodnocení rizika účetních výkazů v oblastech kreativního účetnictví	125
11 Návrh modelu řízení rizika účetních chyb a podvodů – nástroj efektivity vnitřního kontrolního systému	128
12 Závěr	133
Metodika práce.....	135
Summary.....	137
Abstrakt	139
Abstract	140

O autorce	141
Seznam použitých zkratek.....	142
Seznam obrázků a tabulek	143
Seznam použitých pramenů a literatury	145
Věcný rejstřík	150